

Vuosiluokkasuunnitelma 5. vuosiluokka

Oulun kaksikielinen opetus

Kaksikielisellä koulupolulla –hanke (2024-2026)

1. Opetuskäytännöt ja tavoitteet yleisesti

Laajamittaisella kaksikielisellä opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa perusopetuksen koko oppimäärän **opetuksesta yli 25% järjestetään kohdekielellä** koulun opetuskielen lisäksi.

Osuus lasketaan koko tuntimäärästä niillä vuosiluokilla, joilla laajamittaista kaksikielistä opetusta toteutetaan.

Yleiset tavoitteet

Kaksikielisessä opetuksessa **oppiaineiden tavoitteet** ovat samat opetussuunnitelman tavoitteet kuin ei-kaksikielisessä opetuksessa. Myös laaja-alaisen osaamisen taidot (Transversal Competencies) huomioidaan opetuksen suunnittelussa. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. (POPS 2014)

Kielellisenä tavoitteena laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa on *oppijan ikäkaudelle sopiva akateeminen kielitaito, jonka avulla voi ymmärtää, opiskella ja oppia sekä osoittaa osaamista ja tuottaa sisältöä englanniksi*. (Taina Wewer, toim.: Kahdella kielellä kiitoon! s.5) Peruskoulun päättyessä tavoitteena oleva kielitaito on [eurooppalaisen viitekehyksen](#) mukainen taitotaso B1.1. , johon liittyy myös yleisissä koulun arjen tilanteissa selviytyminen kohdekielellä.

Pitkántähtäimen tavoite on perustan luominen elinikäiselle kielten oppimiselle sekä kielten ja kulttuurien moninaisuuden arvostamiselle.

Kaksikielisen opetuksen käytännöt

Kaksikielisessä opetuksessa käytetään CLIL- menetelmää (Content and Language Integrated Learning), jossa oppiaineiden asiasisältöjä opiskellaan vieraalla kielellä. Oppilaiden äidinkielellä ja vieraalla kielellä annettu opetus muodostavat kokonaisuuden, jolla vierasta kieltä opitaan. Opetuksessa käytetään tarkoitukseen ja tilanteeseen soveltuvaa kieltä.

Formaali kielenopetus tapahtuu kielen tunneilla. Kaksikielisessä opetuksessa kaksikielisen luokan opettaja ja kielen opettajat tekevät yhteistyötä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaksikielinen opetus painottuu Pohjois-Ritaharjussa vuosiluokalla 3 matematiikkaan, ympäristöoppiin sekä taito- ja taideaineisiin ja vuosiluokilla 4–5 yhteiskuntaoppiin ja historiaan edellä mainittujen lisäksi. Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus toteutetaan vain äidinkieltä käyttämällä.

Opetustilanteissa oppiaineiden termit ja keskeiset käsitteet käydään läpi ja opetellaan molemmilla kielillä kaksikielisissä oppiaineissa.

Myös muissa oppiaineissa käytetään englannin kieltä opetusta rikastamaan. Päivittäiset rutiinit käydään läpi englanniksi.

Oppilaiden kanssa käydään läpi aiheeseen liittyvä sanasto ja fraasit, joita kyseisen aiheen opiskelussa tarvitaan, ennen opetuksen aloittamista tai sen aikana.

Opetusta havainnollistetaan monikanavaisesti oppijoille ja oppilaille tarjotaan tukimateriaalia kuvien, sanastojen sekä tukifraasien muodossa (scaffolding). Myös TVT:tä hyödynnetään oppimisessa apuvälineenä ja työkaluna (mm. Ville-oppimisympäristön matematiikan englanninkielinen materiaali).

Kaksikielisessä opetuksessa painottuu luonnollinen viestintä ja vuorovaikutus, toiminnallisuus ja oppilaiden aktiivinen kielenkäyttö. (POPS 10.1.)

Oppimistilanteet ja tuntien aloitukset

Aamut ja oppitunnit aloitetaan oppilaiden kanssa pääasiassa yhdessä, jolloin oppilaille tulee tilanteita missä he altistuvat englannin kielen kuunteluun säännöllisesti. Näissä tilanteissa on, oppilaan ikätaso huomioiden, pääpaino englanninkielisessä viestinnässä. Pyritään käyttämään myös oppilaille sopivaa, yksinkertaista kieltä ja lauserakenteita sekä aamu ja oppituntirutiineissa, että oppiaineen sisältöjä läpikäydessä.

Esimerkkejä uuden asian käsittelytapoihin:

- Aiemman tiedon aktivointi ja kerääminen
- Käsitekartat – käsitteiden avaaminen
- Keskeinen sanasto ja lauseet → toisto (kielellinen mallintaminen)
- Kuvatuki
- Kahden kielen aktiivinen rinnakkainen käyttö sekä puhuttuna että kirjoitettuna
- Keskustelut pareittain / ryhmittäin
- pelit / laulut / draamaharjoitukset / leikit / oppimisovellukset

- Tekstit monessa muodossa

Arviointi

Arviointi kaksikielisessä opetuksessa tapahtuu perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Myös kielen oppimisen arviointi kohdekielessä tapahtuu A1 kielen tavoitteisiin perustuen.

Opetustilanteissa tapahtuva arviointi on formatiivista, eli tukevaa, kehittävää ja ohjaavaa arviointia. Näissä tilanteissa arvioidaan sekä oppilaan kielen tuottamista (suullinen/kirjallinen), että keskeisen sanaston ja lauserakenteiden osaamista. Oppilaiden kielelliset taidot arvioidaan vuosiluokkakohtaisesti yhteistyössä kielten opettajien kanssa.

Vuosiluokkien suunnitteludokumenttien sisällöt

Tämä dokumentti sisältää luokka- ja oppiainekohtaiset suunnitelmat ja vähimmäissisällöt tarkempien suunnitelmien ja vuosisuunnitelmien pohjaksi. Kielelliset ja sanalliset tavoitteet tarkoittavat käsitteiden avaamista ja oppimista sekä koulun opetuskielellä että kohdekielellä (englanti).

Sisältö:

1. Opetuskäytännöt ja tavoitteet yleisesti
2. Matematiikka
3. Ympäristöoppi
4. Yhteiskuntaoppi
5. Historia
6. Musiikki
7. Liikunta
8. Kuvataide
9. Käsityö

Matematiikka

Keskeiset sisällöt

- Pyöristäminen, jakaminen lukuyksiköittäin, laskulausekkeen kirjoittaminen, laskujärjestys, negatiiviset kokonaisluvut, kerto- ja jakolaskut luonnollisilla luvuilla, murtoluvut ja niihin liittyvät peruslaskutoimitukset, desimaaliluvut ja niihin liittyvät peruslaskutoimitukset, kappaleiden luokittelu, kuvioiden nimeäminen ja piirtäminen, mittaaminen, yksikönmuunnokset yleisimmillä mittayksiköillä, laventaminen, supistaminen, koodaaminen ja päässä-laskut, todennäköisyyslaskenta.
- Kaikkien opitun soveltaminen erilaisissa laskutoimituksessa ja ongelmaratkaisutilanteissa

Kielelliset tavoitteet

- Oppilas osaa aiheeseen liittyvät keskeisimmät termit ja käsitteet
- Oppilas ymmärtää uuden opetettavan asian kohdekielellä ja tarvittaessa hyödyntää aiemmin opittua sanastoa, esimerkiksi murtolukujen ja prosenttien yhteydessä.
- Oppilas osaa nimetä yleisimmät geometriset kuviot ja kuvailla niiden ominaisuuksia
- Oppilas tunnistaa ja osaa nimetä desimaaliluvuista lukuyksiköt
- Oppilas osaa havainnoida ja selittää eri mittaushuokkeiden suuruutta, sekä tuntee mittayksiköt.

Keskeinen sanasto (EN)

- Addition, add, addend, subtraction, reducer, difference
- Multiplication, division, divide, quotient, dividend, divisor
- Circle, triangle, square, rectangle, parallelogram, pentagon, hexagon
- Fraction, numerator, denominator, fraction bar, part, whole, reduce, expand
- Decimal, decimal number, decimal point, whole number

Ympäristöoppi

Keskeiset sisällöt

- Fysiikan ja kemian keskeisimmät lainalaisuudet
- Maailmankartan hahmottaminen, Eurooppa maailmankartalla ja Euroopan maiden luonnonympäristöt
- Ihmisen rakenne ja keskeiset elintoiminnot, murrosikä ja lisääntyminen
- Terveys ja hyvinvointi
- Ihminen osana luontoa, kierrätys ja lajittelu Oulun kaupungin lajitteluohjeiden mukaisesti

Kielelliset tavoitteet

- Tunnistaa luonnon perusrakenteita ja ilmiöitä ja selittää näitä ilmiöitä käyttäen niitä myös omassa tutkimuksessa.
- Nimetä Euroopan valtiot, muut maanosat ja valtameret, osaa tulkita karttoja ja kuvailla niiden perusteella alueen olosuhteita.
- Osaa kuvailla ihmisen elintoiminnot, murrosiän tuomat muutokset ja lisääntymisen.
- Ymmärtää ja osaa selittää kierrätyksen ja lajittelun perusperiaatteet.

Keskeinen sanasto (EN)

- Energy, force, friction, matter, motion, balance
- Continent, ocean, state, temperature, precipitation / rainfall, growing season, tropical rainforest, savanna, desert, steppe, boreal forest
- Breathing, circulation, digestion, movement, senses (sight, smell, touch, taste, hearing)
- Growth and development, reproduction, regulation, wellbeing

Yhteiskuntaoppi

Keskeiset sisällöt

Oppilas tutustuu seuraaviin aihepiireihin: yhteiskunta, demokratia, mielipiteen ilmaiseminen, mainonta ja media, talous ja säästäminen

Oppilas hahmottaa ympäröivän yhteiskunnan toimintaan sekä näkee itsensä osana kansalaisyhteiskuntaa, omat vaikuttamismahdollisuutensa ja vastuunsa tiedostaen.

Oppilas harjoittelee käytännössä vaikuttamisen ja päätöksenteon tapoja

Kielelliset tavoitteet

- Opitaan käyttämään yhteiskuntaopin peruskäsitteitä.
- Tunnistetaan erilaisia mediasisältöjä ja osataan kertoa, mistä tieto on peräisin.
- Vaikuttamisen ja päätöksenteon kielellinen kuvaaminen. Oppilas osaa kertoa, miten (esimerkiksi luokassa) tehdään päätöksiä. Oppilas osaa kertoa ja perustella mielipiteensä.
- Talouden ja rahankäytön kieli. Oppilas pystyy puhumaan ostamisesta ja säästämisestä, sekä valintojen tekemisestä.
- Tunnistetaan mainos ja osataan kertoa sen tarkoitus.

Keskeinen sanasto (EN)

1. community, rules, responsibility, justice, democracy, work
2. media, news, influencing,
3. decision-making, we decide, we vote, I can influence
4. money, consumer need, want, buying, saving, spending, choosing, entrepreneurship, employment,
5. advertisement, to sell

Historia

Keskeiset sisällöt

Historian käsite, historiallisen tiedon lähteet, ihmisen toiminnan motiivit ja syyseuraus -suhteet.

Historian aikakaudet aikajanalla: esihistoria, kivi- pronssi ja rautakausi, ensimmäiset korkeakulttuurit, muinainen Egypti, antiikin Kreikka ja Rooma

Kielelliset tavoitteet

1. Historian peruskäsitteiden ymmärtäminen ja käyttäminen. Oppilas, osaa käyttää käsitteitä lauseissa, ei vain tunnista niitä.
2. Ajan ja kronologian ilmaiseminen kielellisesti. Oppilas pystyy kertomaan menneisyyden tapahtumista kronologisesti.
3. Syy-seuraussuhteiden kuvaaminen. Oppilas osaa kertoa, miksi jokin tapahtui ja mitä siitä seurasi.
4. Oppilas osaa ilmaista, mitä ihmiset ajattelivat tai uskoivat.
5. Oppilas tunnistaa erilaisia lähdetyyppejä ja pystyy kertomaan niihin liittyvistä havainnoista ja yksinkertaisista tulkinnoista.

Keskeinen sanasto (EN)

1. different historical eras, sources, archeology, civilization, farming, kingdom, change, continuity, cause & effect, consequence
2. before, after, at the same time, at first, over time, gradually, finally
3. because, so, as a result, led to
4. people believed that, they wanted to...
5. "This object shows that people used tools."

Musiikki

Keskeiset sisällöt

- Yhdessä laulaminen ja soittaminen
- Rytmisoittimien soittaminen
- Ukulelen soittaminen soinnuilla
- Luokkarumpujen soittaminen
- Sähköbassoon ja kitaraan tutustuminen
- Musiikkikäsitteiden hallinta
- Euroopan maiden perinteinen musiikki ja lastenmusiikki
- Pienimuotoisten sävellysten suunnittelu ja tuottaminen

Kielelliset tavoitteet

Oppilas ymmärtää opetustilanteiden ohjeita kohdekielellä (sing, play, repeat rhythm/melody...). Oppilas oppii keskeistä musiikkisanastoa (rhythm, melody, major, minor, sharp, flat, dynamics, instrument names and parts). Oppilas osallistuu laulamiseen ja loruihin kohdekielellä sekä vastaa kysymyksiin (Is this song in major or minor?). Oppilas oppii yhdistämään sanoja toimintaan (fast/slow, loud/quiet). Oppilas vertailee opetuskielten sanastoa ja lisää näin omaa ymmärtämistä.

Keskeinen sanasto (EN)

- Instruments and their parts: Ukulele, Bass Guitar, Electric Guitar, Drum Set, Class Drums
- Musical terminology: rhythm, melody, major, minor, sharp, flat, harmony, form, timbre (tone color), dynamics
- Culture, traditional music, folk music, European countries
- Composing, making lyrics

Liikunta

Keskeiset sisällöt

Vuodenaikoihin sopivat erilaiset liikuntamuodot. Nopeus, liikkuvuus, kestävyys ja voima. Monipuoliset leikit, harjoitteet ja pelit, jotka mahdollistavat osallisuuden, pätevyyden, itsenäisyyden sekä ilmaisun ja esteettisyyden kokemukset.

muotoili: Fontti:

Kielelliset tavoitteet

Oppilas ymmärtää ja käyttää liikunnan keskeistä sanastoa (esim. run, jump, balance).
Oppilas ymmärtää yksinkertaisia ohjeita englanniksi ja toimii niiden mukaan. Oppilas osaa antaa ja noudattaa toimintaohjeita. Oppilas oppii keskeisimmät lajisanastoon liittyvät termit kahdella kielellä.

muotoili: Fontti: suomi

muotoili: Fontti:

muotoili: Fontti:

Keskeinen sanasto (EN)

run, jump, walk, skip, throw, serve, shoot, bounce catch, balance, climb, stretch, move, play, practice, try, cooperate, take turns, follow rules, form a line, form a row

Kuvataide

Keskeiset sisällöt

Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu:

- Moniluku- ja kuvalukutaito, omien töiden valintojen perustelu ja arviointi, toisten töiden tulkinta ja arviointi.

Kuvallinen tuottaminen:

- Piirustus, maalaaminen, muotoilu/grafiikka
- Omien töiden suunnittelu, toteutus ja arviointi

Visuaalisen kulttuurin tulkinta:

- Nykyaiteeseen ja taidehistoriaan tutustuminen

Kielelliset tavoitteet

- Oppilas osaa perustella omia valintojaan ja näkemyksiään kuvataiteessa
- Oppilas pystyy nimeämään tekniikat ja työskentelyvälineet englanniksi
- Oppilas osaa havainnoida ja tulkita eri länsimaalaisia taidesuuntauksia omin sanoin, sekä pohtia niiden yhteyksiä historialliseen kontekstiin.

Keskeinen sanasto (EN)

- Useful phrases for justifications
 - *I chose this option because.., This is important to me because..., I prefer this because...*
- Observation, proportion, perspective, detail, sketch, shading, hatching, cross hatching, clay, modeling tools, sculpting, charcoal, paint brush, light, shadow
- Useful phrases for observation / interpretation
 - *The artwork appears to be.., the artwork shows a scene of.., in this artwork we can see..*

Käsityö

Keskeiset sisällöt

Käsityöprosessin suunnittelu ja toteutus eri työtavoilla. Oman työn dokumentointi ja arviointi. Aktiivinen osallistuminen ja myönteinen asenne. Työkalujen ja koneiden turvallinen käyttö. Ongelmanratkaisu ja oman työn arviointi.

Kielelliset tavoitteet

1. Osataan nimetä käytettävät materiaalit kahdella kielellä.
2. Osataan nimetä käytettävät työkalut ja koneet kahdella kielellä.
3. Osataan käyttää materiaalien työstämiseen liittyviä verbejä lauseessa.
4. Osataan työturvallisuussäännöt molemmilla kielillä.
5. Oman työn suunnittelu ja suunnitelman esittely suullisesti.
6. Osaan arvioida omaa työtäni ja perustella valintojani.

Keskeinen sanasto (EN)

1. wood, metal, plastic, fabric, yarn, thread, leather, paper, glue
2. hammer, saw, drill, screwdriver, nail, screw, scissors, needle, sewing machine, ruler, measuring tape, straight angle, hot glue gun, workbench, soldering iron.
3. cut, saw, drill, measure, glue, sew, stitch, knit, embroidery, weave, tie, press, sand, plane, paint, soldering
4. hot, sharp, rules, eye protection, gloves, work coat
5. idea, plan, drawing, measuring, materials, tools, steps, first, next, finally, finishing
6. "I am happy with my smooth painting, but I need to learn to saw more cleanly"